మన అందాల ప్రపంచం

పాత్రల పిల్లలు

పూర్వమొక గ్రామములో ఒక వర్తకుడు వుండేవాడు. వాడు మిక్కిలిదురాశాపరుడు. ఆ గ్రామం లోనే ఒక పేదవాడు నివశించే వాడు. ఆతడు మంచి చతురుడు. ఒకనా డాతడు వర్తకుని యింటికి వెళ్ళి "సోదరుడా! రేపు నాయింట నొక వివాహ మహోత్సవము జరుగనున్నది. దయచేసి, మీరు కొన్ని పాత్ర లిస్తారా?" అని అడిగేడు. వర్తకుడు అన్నాడు— "మరిచిది. తీసుకవెళ్ళండి. కాని త్వరగా తీసుకు రావాలి సుమా!" ఇట్లు చెప్పి, అతనికి చాలా పెద్ద పెద్ద పాత్రలను యిచ్చివేశాడు. వాటిని తీసికొని పేదవాడు యింటికి వెళ్ళిపోయినాడు.

రెండుమూడుదినములతర్వాత నతడు వర్తకుని పాత్రలు తీసుకొని వచ్చాడు. వానితోబాటు కొన్ని చిన్నచిన్న పాత్రలు గూడా తెచ్చేడు. వర్తకుడు ఆ పాత్రల జూచి ప్రశ్నించేడు: "ఈ చిన్న పాత్ర లెక్కడివి?" ఆ పేదవాడన్నాడు. "మహాశయా! తమరి పాత్రలు పిల్లలేయిని. మీ పాత్రలు పిల్లలు బెట్టినవి. వర్తకుడు తనలో ఆ పేదవాడు వట్టి మూర్ఖుడని తలంచి, ఆ పాత్రలన్నీ తీసి భద్రముగా యింట్లో దాచేసేడు.

పది, పదిహేను దినముల తర్వాత, ఆ పేదవాడు మరల వర్తకుని వద్దకువచ్చి కొన్నిపాత్రలకిచ్చేడు. వర్తకుడు సంతోషించి వాని కి చాలా పాత్ర లిచ్చి, చెప్పేడూ—"మూడూ! పాత్రల పిల్లల్నన్నింటినీ జాగ్రత్తగా తీసుకరావలసినవి" పేదవాడు "సరే" అని పాత్రలు తీసికొనియింటికి వెళ్ళిపోయాడు.

కొన్నిదినాలతర్వాత, ఆ పేదవాడు వర్తకుని యింటికి వెళ్ళి, పెద్దగా ఏడ్చి, మొత్తుకో సాగేడు. అది చూచి, వర్తకుడు భయపడి వాని యేడ్పుకు కారణం ప్రశ్నించేడు. వాడు జవాబిచ్చేడు... 'మహాశయా! ఏమి చెప్పేది! రాత్రి మీ పాత్రలన్నీ చచ్చిపోయినవి. వాటిని బ్రతికించుటకు నేను యెంత ప్రయత్నంచేసినా విఫలమైపోయింది.

అప్పుడు వర్తకుడు అన్నాడూ: "అరే! ఎంత విచిత్రమైనమాట చెప్తావయ్యా నువ్వు! నేను చావవచ్చు, నీవు చావవచ్చు, మానవుడు చావవచ్చు, చెట్లు, మొక్కలు చావవచ్చు, కాని పాత్రలు చచ్చేయంటే ఎవరైనా నమ్ముతారా?"

పేదవాడు జవాబు చెప్పేడు- "కాని, స్వామీ! మీ పాత్రలు మాత్రము లోకవిరుద్ధమైనవి! అవి పిల్లలూ పెడతాయి. చచ్చిపోతాయి" ఈ మాటలు విని వర్తకుడు సిగ్గుపడిపోయాడు.

శ్రీ ఎస్. వి. హనుమంతరావు

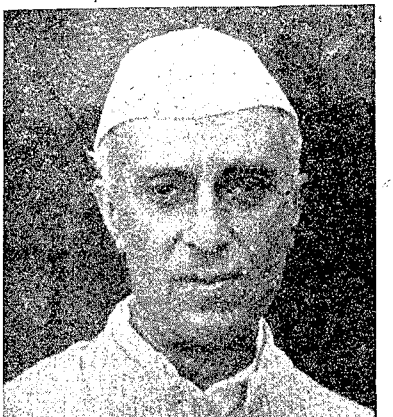

పండిట్‌జవహర్‌లాల్‌నెహ్రూ

చిన్నపిల్లలకు చెప్పటానికంటూ, పెద్దవాళ్లు ధర్మోపదేశాలూ, నీతిశాస్త్రాలు, ఇలాంటివి తయారు చేస్తూవుంటారు. ఆ బాపతు మాటలంటే చిన్నప్పుడు నా కెంతో ఇష్టమైనవి వుండేది. అలాటివి వినవలసివస్తే మీ కూడా ఇష్టముండు అ లా నే వుంటుందనుకుంటాను. పెద్దవాళ్లకు మరో గుణం కూడా వుంటుంది—తామేదో అంతా తెలిసిపోయిన విజ్ఞానంతులుగా ప్రవర్తించుతారు— మా టి కి తొంబైపైపాళ్లు అజ్ఞానులైనా నా మటుకు నేను విజ్ఞానినో, అజ్ఞానినో ఇప్పటికీ నిర్ణయించుకోలేకపోయాను. అం దు చే తన్నో నాకు తోచిన మంచిని చెబుగుల జాబితాలు తయారు చేసి మీకిచ్చి 'ఇది చెయ్యి', 'అది చెయ్యద్దు' అని మీకు చెప్పటం మంచిదిగాదు. ఇప్పటికే మీ ఉపాధ్యాయులు ఇలాంటి జాబితాల నెన్నింటినో మీకిచ్చివుంటారు. పైగా, నేనేదో పెద్ద గ్రంథసాంగుణ్ణి అయి నట్టు మీముందు ప్రవర్తించటం కూడా తప్పే, అని ప్రధాని నెహ్రూ, 'శంకర్స్' వారపత్రిక పిల్లల ప్రత్యేక సంచికకు ఒక వ్యాసం వ్రాశారు. 'మనమంటూ వున్న ప్రపంచం' అని ఈవ్యాస శీర్షిక.

'అయితే ఇకపోతే నుండి గురించి భ్రాయాలికి మీరు వాడుట్టూ వున్నట్టయితే, మన చుట్టూవున్న అనేకవిధములైన విషయాలను గురించి మాట్లాడు మరి నే వాళ్ళం. పుష్పప్రదర్శనీ, చెట్ల సంగతీ, రంగనరంగపిట్టల సంగతీ, పర్వతాల సంగతీ, నక్షత్రాలసంగతీ, పర్వతాల సంగతీ, మంచుకొండలసంగతీ, ఇలా ప్రపంచంలో మనమట్టూవున్న అనేక చక్కటి వింతలను గురించి విషయాలనీ చెప్పుకొనేవాళ్ళం. మన చుట్టూ ఎన్ని కొన్ని చక్కటి చక్కటి వస్తువులున్నీ, పువ్వులు, ఇవన్నీ చూస్తూంటే ఎంతోసంతోషంగా వుంటుంది. కాని కొంచెం పెద్దవాళ్ళ మైతే యేంజరుగుతుందో తెలుసా— పిటీ సంగతే మరచిపోతాం. లేని పోని వాదోపవాదాలూ, రాద్ధాంతాలూ మొదలై ఒకళ్ళపట్ల ఒకళ్లు పోట్లాడుకుంటూ కూర్చుంటాం—తీరపోతే ఆఫీసుగట్లూ, యేడో చెద్దఉపవాదాలున్నున్న వాళ్లకువల్లే, పెద్దవాళ్ల కార్యం చేస్తున్న వాళ్ళకి మన్లేని పిట్ట పోట్లూ కూర్చుంటాం.

'మీ రు అ లా కా య్య ర న్న వే మనకుంటు న్నా మ. మీరు యిలాతెప్పెద వాళ్ళయినా కూడా ఈ పొంచ వస్తు సంపదలను గురించి మరిచిపోతు, మీరు కర్రూ చెవులూ మూసుకుని గుడ్డి వాళ్ళలాగానూ, చెవిటివాళ్ళలాగానూ ప్రవర్తించుతు. — వాళు తెలుసు — ఏంటి కాదూ—

'మీరు ప్రతిరోజుకూడా జ్ఞానం చెబుతుంటారు, అని పాటిపాటలు బట్టి అట్టిట్టి యేడ్చిస్తూ మాటకుండానే తెలుసుకో గలుగుతాను. పిల్లలూ జర ఇదుగున్నట్టుగా ఎంత చేస్తే! ప్రపంచంలో వుండే ప్రతి వస్తువుకూడా అలాగే జర చెయ్యవ్వు. చక్కగా స్నేహభావంతోనిస్వభావాలూ వాటి వద్దికి! వచ్చుటం చే ప్రే చే పరే! మీకు అనేక కేటతిం కథలు, శాస్త్రాలు వివి ధంగా కూడా నిజం గా మీరు చూస్తే, ఈ ప్రపంచానికంటే విచిత్రమైన కథలూటే లేదు. అయితే దాని విషయం తెలుసుకోవాలంటే మనం కళ్ళలు విప్పివా పొందవ్యవంతా మాదిగలగాలి, చదువు పట్టి పండితులు జేరవేసి, తలుపుకి దగ్గరగాదొంతర్లదగ్గాంతర్లుగాఅపండంలన్నీ చేర్చిపుంచాడు.

మళ్ళీ ఆరోజుకూడా యథాప్రకారం కరీమ్ మహాశయంతో చిందులతొప్పుతూ ధనపాలుడు ఇంటికివచ్చి, ఫెడీలమని విధితిలుపు బలంగొట్టి తీసేడు. ఇంటిలోపల తులుపు వెనకాలే ఉన్న కుండలన్నీ మళ్ళబుమళ్ళబై పోయాయి. ఆ కుండలవన్నుడునిని, ధనపాలుడు అక్కడికి పరుగెత్తుకు వచ్చి "అయ్యా నా కేమైపోయాయ్! అన్న జే మీ తు నా కూ ఋణం తీరిపోయిందట్రోయ్! అయ్యాసీ చెయ్యి కాలిపోనూ, తాళ్ల నాటి నుంచీ నన్నూన్న బంగారం లాంటి కుండలన్నీ నిష్కారణంగా పిండి పిండి చేసేసే వట్రోయ్! అయ్యాశాపోయ్!" అని పిధి పిధి లేపడి, గుండెలు బాదుకుంటూ కొట్టడం మొదలు పెట్టేడు.

కరీమ్ ఇదంతా చూసి విన్న పోయాడు. ఈ కుండలు బద్దలయిపోయినందుకే ఇంత ఏడుపు ఎందుకో అతనికి అర్థం కాలేదు. ఇంటిలో ధన పాలుడుతో కరీమ్ అన్నాడు కదా "ఎందుకయ్యా! ఈమాత్రానికి ఇంత రాద్ధాంతం చేస్తున్నావ్! ఆ కుండలు ఖరీదు చెప్పు, ఇచ్చేస్తాను" అని.

"వాడు డబ్బు కర్చుతోయ్! నాకు కుండలే కావాలి రోయ్!" అని ఇంకా కంఠం పెద్దది చేసేసు ధనపాలుడు.

"అల్లాగయితే కొత్తి కుండలు కొని యిస్తానులే! పోనీ గట్టేంపు డబ్బు ఇస్తాను పుచ్చుకో" అని కరీమ్ ఎంత ప్రతిమాలినా ధనపాలుడు వినిపించుతోవుండా "వాడు డెబ్బు ఖర్చు కొత్తకుండలా ఒద్దరోయ్! నా తాళిలాటి ఆ కుండలే కావాలి రోయ్!" అనిరోకొన్నాలు మొదలు పెట్టేడు.

కరీమ్ ఇంక ఏమీ చెయ్యలేక అక్కడుపు రాజా దగ్గర శిక్షాయం చేసేడు. రాజు సంగతి అంతా తెలుసుకుని, "కరీమ్ ఆ చచ్చిపోయిన కిస్తినుకే కావాలని మార్చుకుని పట్టి పట్టి ధనపాలుడిని అంతిగా బాగా పెట్టేసాడుకు, కరీమ్! ధనపాలుడు బక్కచిక్కి కాని కూడా ఇయ్యి నక్కర్లేదు." అని తీర్పు చెప్పేడు.

"అయ్యయ్యో! అపచారం! ఏమున పోయింది. ఎబ్బు పోయింది. గట్టేంపు డబ్బు ఇస్తాన్నప్పుడు ఆ ఎబ్బు తీసు కుని ఉంటే ఎంత బాగుండేవే!" అని విచారిస్తూ వెళ్లిపోయాడు కరీమ్.

మళ్ళీ ధనపాలుడు తమ్ముడి అనుమంచి 10కూపాయలుపంపించు లెప్పించి "నాకు డబ్బు అక్కర్లేదు యోయ్! నా కు దేనా నే కా వా లయోయ్! నాకు డబ్బు అక్కర్లేదు యోయ్!" అన్నాడు కరీమ్ ఏడుస్తూనే.

"పాపిలే అల్లాగయితే ఇంకో విశ్వసుని కాని ఇస్తానులే ఇంక ఊరుకో" అన్నాడు ధనపాలుడు.

అప్పే కరీమ్‌కుబుకుంటేగా "నాకు ఆ ఏమగా కావాలయ్యాయ్! నా తాళిలాటి నుంచీవస్తున్న బంగారంలాంటి ఏమగుని నిష్కారణంగా నీ కడుపునిపెట్టికొన్నా నయ్యాయ్! నాకు ఇంక ఏ ఏమగూగూడ్రోయ్! అయ్యో నాపిశాచాన్నాళ్లిట్టి పోయా వుటేపే!" అని ఏమగుపోవడమే ఇంకా గట్టిగా అరవడం మొదలు పెట్టాడు. చచ్చి పోయిన ఏమగుని తెచ్చియివ్వంటే పిల్లా తెస్తానోయోగో! కరీమ్! పోనీ గట్టేంపుడబ్బు ఇచ్చుకుంటాను ఊరుకో, ఎక్కడ్కాపోయి తెచ్చుకురాదేవుడా!" అన్నాడు ధనపాలుడు. ఇంక ఎంత చెప్పినా వినకుండా "నాకు డబ్బు అక్కర్లేదయ్యాయ్! నా తాళిలాటి ఏమగే కావాలయ్యాయ్!" అన్నాడు కరీమ్ భోరుమోరుమని ఏడుస్తూ.

"వరోజబ్బు పట్టుకుని గంజీకొచ్చి పట్టి బుజుటకూలవయ్యాంటిగా ఈ కరీమ్. లేకోగోలే...చచ్చిన ఏమగే కావాలిట" అని అక్కడుకున్నవాళ్ళంతా తలోమాటా అన్నాడు కరీమ్‌ను.

ప్రతిరోజూకూడా ఇంక వేళాపాళా లేకుండా ధనపాలుడు ఇంటికివచ్చి, ఫెడీలమని విధితిలుపు తెరిచి, లోపలికివెళ్ళి ఆ మూ లనుంచి ఈ మూలకొట్టుకుపోగా, కోళ్ళన్నిటినీ పెట్టి అందర్నీ తిడుచూ ఇల్లంతా ఏడుస్తూ ఉండేవాడు కరీమ్.

ఇంక ఈ జాడ కుదరక ధనపాలుడు తన ఇంటిప్రక్కన నేకొపురమలుంటున్న ఒక బ్రాహ్మణుణ్ణి దగ్గరకువెళ్ళి, సంగతంతా చెప్పి "ఈ కరీమ్‌కొన్ని బుద్ధిచెబుతుకో ఉపాయం ఏదైనా ఉంటే చెప్పవోయ్"ని వేడుకున్నాడు. ఆ బ్రాహ్మణుడుచాలా తెలివైనవాడు బాగా ఆలోచించి ఆలోచించి చక్కని ఉపాయం ఒకటి ధనపాలుడికి చెప్పుటం చెప్పేసేడు.

ఇంటిలో ధన పాలుడు తమ్ముడి అనుమంచి 10కూపాయలుపంపించు లెప్పించి "నాకు డబ్బు అక్కర్లేదయ్యాయ్! నా కు దేనా నే కా వా లయోయ్! నాకు డబ్బు అక్కర్లేదు యోయ్!" అన్నాడు కరీమ్ ఏడుస్తూనే.

"పాపిలే అల్లాగయితే ఇంకో విశ్వసుని కాని ఇస్తానులే ఇంక ఊరుకో" అన్నాడు ధనపాలుడు.

అప్పే కరీమ్‌కుబుకుంటేగా "నాకు ఆ ఏమగే కావాలయ్యాయ్! నా తాళిలాటి నుంచీవస్తున్న బంగారంలాంటి ఏమగుని నిష్కారణంగా నీ కడుపునిపెట్టికొన్నా నయ్యాయ్! నాకు ఇంక ఏ ఏమగూగూడ్రోయ్! అయ్యో నాపిశాచాన్నాళ్లిట్టి పోయా వుటేపే!" అని ఏమగుపోవడమే ఇంకా గట్టిగా అరవడం మొదలు పెట్టాడు. చచ్చి పోయిన ఏమగుని తెచ్చియివ్వంటే పిల్లా తెస్తానోయోగో! కరీమ్! పోనీ గట్టేంపుడబ్బు ఇచ్చుకుంటాను ఊరుకో, ఎక్కడ్కాపోయి తెచ్చుకురాదేవుడా!" అన్నాడు ధనపాలుడు. ఇంక ఎంత చెప్పినా వినకుండా "నాకు డబ్బు అక్కర్లేదయ్యాయ్! నా తాళిలాటి ఏమగే కావాలయ్యాయ్!" అన్నాడు కరీమ్ భోరుమోరుమని ఏడుస్తూ.

"వరోజబ్బు పట్టుకుని గంజీకొచ్చి పట్టి బుజుటకూలవయ్యాంటిగా ఈ కరీమ్. లేకోగోలే...చచ్చిన ఏమగే కావాలిట" అని అక్కడుకున్నవాళ్ళంతా తలోమాటా అన్నాడు కరీమ్‌ను.

ప్రతిరోజూకూడా ఇంక వేళాపాళా లేకుండా ధనపాలుడు ఇంటికివచ్చి, ఫెడీలమని విధితిలుపు తెరిచి, లోపలికివెళ్ళి ఆ మూ లనుంచి ఈ మూలకొట్టుకుపోగా, కోళ్ళన్నిటినీ పెట్టి అందర్నీ తిడుచూ ఇల్లంతా ఏడుస్తూ ఉండేవాడు కరీమ్.

ఇంక ఈ జాడ కుదరక ధనపాలుడు తన ఇంటిప్రక్కన నేకొపురమలుంటున్న ఒక బ్రాహ్మణుణ్ణి దగ్గరకువెళ్ళి, సంగతంతా చెప్పి "ఈ కరీమ్‌కొన్ని బుద్ధిచెబుతుకో ఉపాయం ఏదైనా ఉంటే చెప్పవోయ్"ని వేడుకున్నాడు. ఆ బ్రాహ్మణుడుచాలా తెలివైనవాడు బాగా ఆలోచించి ఆలోచించి చక్కని ఉపాయం ఒకటి ధనపాలుడికి చెప్పుటం చెప్పేసేడు.

ధనపాలుడు త